

Η ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΡΩΘΕΙ ΤΟΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΩΣ ΥΓΡΟΒΙΟΤΟΠΟ

Αργυροπούλι: Έτοιμη η μελέτη για τη σωτηρία της λίμνης

★ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ, ΜΕΛΕΤΗΘΗΚΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ Η ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΛΙΜΝΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ. Η «Ε» ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ

Παρουσίαση: Αλέξης Καλέσης

Στο δρόμο του χαρακτηρισμού της ως «υγροβιότοπου» ώστε να προστατεύεται από τους σχετικούς νόμους, εισέρχεται πλέον η μοναδική λίμνη της περιοχής, η λίμνη του Αργυροπούλιου.

Ένα πρώτο βήμα για τη σωτηρία και την ορθή αξιοποίηση της λίμνης έγινε ήδη. Δηλαδή, ολοκληρώθηκε αυτές τις ημέρες η μελέτη αξιοποίησης της λίμνης, η οποία και θα κατατεθεί στο ΥΠΕΧΩΔΕ για την ανακήρυξη της λίμνης ως «προστατευόμενου» είδους.

Η μελέτη ανατέθηκε χάρη στην επιμονή του παρόντος κοινοτικού συμβουλίου υπό τον κοινοτάρχη κ. Γ. Βόγγολη. Ολοι μαζί έδωσαν έναν τιτάριο αγώνα για μία λίμνη η οποία ευρίσκεται στο στόχαστρο αρκετών.

Η λίμνη όπως είναι γνωστό, δεν κινδυνεύει μόνο από την ξηρασία που τα τελευταία χρόνια - ως καιρικό φαινόμενο - έχει επιδεινωθεί. Αλλά και εξαιτίας των συχνών αφαιμάξεων που υφίστανται τα νερά της που χρησιμοποιούνται για άρδευση.

Το σκηνικό είναι γνώριμο. Κάθε χρονιά που ο ΤΟΕΒ Μάτι Τυρνάβου δεν έχει νερό για τους αρδευτές του, καταφεύγει στα υδάτινα αποθέματα της λίμνης. Εκεί αρχίζει η διαμάχη, διότι - συν τοις άλλοις - δεν υπάρχει σαφές νομικό πλαίσιο που να καθορίζει τι δικαιούται ο ΤΟΕΒ Μάτι Τυρνάβου και τι πρέπει να μείνει στη λίμνη.

Το αποτέλεσμα: Η λίμνη να εξαρτάται κάθε φορά από την απόφαση του εκάστοτε νομάρχη. Λ.χ. το 1990, κόντεψε να «εξαφανισθεί» όταν ο νομάρχης έδωσε την άδεια λήψης ποσοτήτων νερού.

● Η μελέτη που έγινε σήμερα εκεί ακριβώς στοχεύει:
- Να καθορίσει τα όρια (χωροταξικά) της λίμνης και
- Τα όρια ασφαλείας στην αφαίρεση νερού.

Και θα πρέπει εδώ να σημειώσουμε ότι η λίμνη αυτή, πέρα από την οικολογική της διάσταση, είναι σημαντική για την τοπική οικονομία, αφού ικανός αριθμός κατοίκων αποζητεί από την εκτροφή καραβιδιών στα νερά της.

Η ΜΕΛΕΤΗ

● Τα βασικότερα σημεία της μελέτης που εκπόνησαν ειδικοί επιστήμονες αναφέρουν:

- Η λίμνη - κατά τον ΤΟΕΒ ο οποίος θεωρεί ότι είναι απλώς μία τεχνητή κατασκευή με στόχο την εξυπηρέτηση αρδευτικών αναγκών είναι μόλις 148 στρέμματα.

- Η ΥΕΒ Λάρισας, μετρώντας την, την εκτίμησε στα 230 στρέμματα.

Κατά τους μελετητές ο υγροβιότοπος δηλαδή ο πραγματικός ζωτικός χώρος (σύμφωνα με τις διεθνείς προδιαγραφές των οικοσυστημάτων) ο χώρος της λίμνης είναι 464,26 στρέμματα.

● Η μελέτη εκτιμά πως η λίμνη πρέπει να προστατευθεί για να επιτύχουμε τους πιο κάτω στόχους:

α. Την εξασφάλιση μίας ελάχιστης στάθμης καθόλη τη διάρκεια του χρόνου προκειμένου να

Το 1990 λόγω της ξηρασίας, τμήματα της λίμνης «Ξεράθηκαν» εντελώς

είναι δυνατή η διατήρηση της υδρόβιας ζωής ακόμα και στις δυσμενέστερες ημερίδες.

β. Την εξασφάλιση μίας ελάχιστης παροχής στη φυτική κοίτη του ποταμού καθόλη τη διάρκεια του χρόνου προκειμένου να είναι δυνατή η διατήρηση της παρόχθιας βλάστησης τους καλοκαιρινούς μήνες.

γ. Την απαγόρευση του κυνηγιού.

δ. Την ορθολογική χρήση των υδάτων τόσο από τους κατοίκους της κοινότητας Αργυροπούλιου όσο και από τον ΤΟΕΒ Αμπελώνα, αρμόδιου για τη διαχείριση των υδάτων οργανισμού.

ε. Στον καθορισμό της έκτασης της λίμνης και την αποτροπή επέκτασης των γεωργικών εκτάσεων εις βάρος της λίμνης (με μιταζώματα και άλλες αυθαιρέτες πράξεις).

στ. Την παραγωγική εκμετάλλευση των υδάτων, τόσο στη λίμνη όσο και εκτός αυτής.

● Τι είναι όμως αυτό το (ασαφές) για την ώρα δημιουργήμα που ονομάζεται «λίμνη Αργυροπούλιου»; Η μελέτη την περιγράφει ως εξής:
Ο υγροβιότοπος Μάτι Τυρνάβου είναι ένα φυσικό οικοσύστημα, η έκτασή του οποίου καθορίζεται τεχνητά. Η αναλογία υδρόβιας προς υδρόφιλης βλάστησης είναι 1:1 περίπου. Με βάση τη σύνθεση των ειδών πανίδας προκύπτει ότι αντιπροσωπεύονται όλα τα επίπεδα της τροφικής πυραμίδας.

Η ευρύτερη περιοχή είναι «τεχνητόοικοσύστημα» διαχειριζόμενο από τον άνθρωπο και αποτελείται από καλλιεργούμενες εκτάσεις και βοσκοτόπους.

Η λίμνη Μάτι Τυρνάβου βρίσκεται στους πρόποδες του Κάτω Ολύμπου στο βορειοδυτικό άκρο της πεδιάδας της Λάρισας, σε υψόμετρο 75 m περίπου.

Ο υγροβιότοπος οριοθετείται με βάση το σημείο υπερχειλίσας

στο θυρόφραγμα, σε στάθμη από το έδαφος +2,20 m.

Από λιμνολογικής πλευράς, η λίμνη έχει τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

Μορφή: Επιμήκης - λοβοειδής.

Μέγιστο μήκος: 1.400 m.

Μέγιστο πλάτος: 380 m.

Ελάχιστο πλάτος: 200 m.

Εκταση: 230.000 m².

Όγκος: 200.000 m³.

Μέγιστο βάθος: 2,5 m.

Μέσο βάθος: 1,0 m.

Ακτογραμμή: 4.500 m.

Σε επιμήκη τομή η λίμνη παρουσιάζεται διλοβος.

ΚΛΙΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η περιοχή μελέτης τοποθετείται στην εύκρατη ζώνη, με χαρακτηριστικά μεσογειακού κλίματος. Χαρακτηρίζεται από σχετικά ψυχρό χειμώνα με αυξημένες βροχοπτώσεις τους χειμερινούς μήνες και σχετικά μικρή ξηρή περίοδο το καλοκαίρι.

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του κοντινότερου μετεωρολογικού σταθμού της ΕΜΥ στη Λάρισα, από το 1932 έως το

1975 η μέση ετήσια θερμοκρασία είναι 16,2 βαθμούς Κελσίου ενώ η μέση μέγιστη του έτους είναι 21,8 βαθμούς Κελσίου και η μέση ελαχίστη του έτους 9,0 βαθμούς Κελσίου. Η μέση των απολύτων μεγίστων θερμοκρασιών του έτους είναι 28,6 βαθμούς Κελσίου ενώ η μέση των απολύτων ελαχίστων θερμοκρασιών είναι 1,8 βαθμούς Κελσίου. Το ετήσιο ύψος βροχής είναι 465,8 mm και η μέση ετήσια σχετική υγρασία είναι 86%. Η διάρκεια ηλιοφάνειας σε ώρες είναι μεγαλύτερη τους καλοκαιρινούς μήνες, με ετήσια ηλιοφάνεια σε ώρες 2429,0 h.

Αναφορικά με τις δυνατότητες παροχής της λίμνης η μελέτη αναφέρει:

Εξαιρέση τη χρονιά του 1990 οι πηγές παρουσιάζουν σημαντική παροχή 6 μήνες το χρόνο, από τον Ιανουάριο έως και τον Ιούνιο (παροχή μεγαλύτερη από 2 m³/s), η ανταχή τους μειώνεται σημαντικά (κάτω από 1 m³/s) το μήνα Αύγουστο.

● Κατά την μελέτη, η απόληψη νερού για άρδευση δεν είναι σταθερή ούτε ως προς την πο-

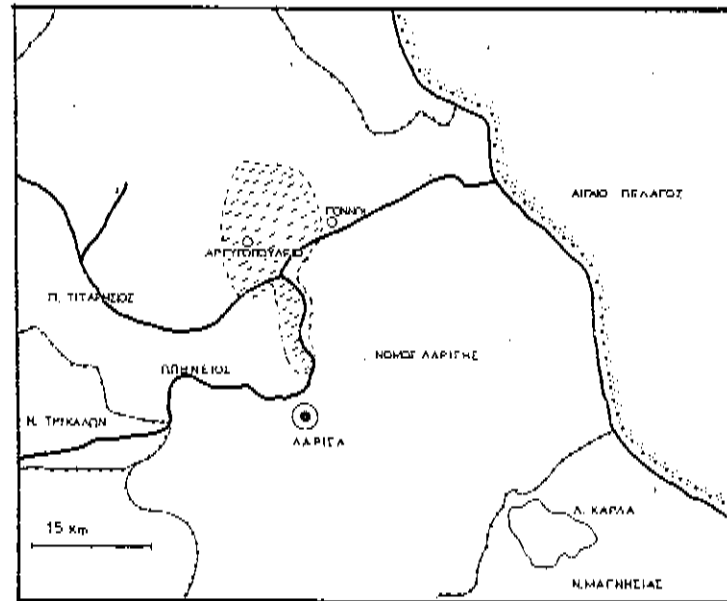
σότητα ούτε ως προς το χρόνο. Η απολύτως ελαχίστη ποσότητα νερού που έχει διοχετευτεί στη δώρυγα είναι 0,038 m³/s (Οκτώβριος 1988) ενώ η απολύτως μεγίστη είναι 3,052 m³/s (Φεβρουάριος 1987). Η απόληψη νερού για άρδευση φράίνεται ότι γίνεται διαφορετικούς μήνες κάθε χρόνο, ανάλογα με την κατανομή των βροχοπτώσεων και τις απαιτήσεις των καλλιεργειών σε ποτίσματα. Έτσι, υπάρχουν χρονιές που η απόληψη νερού μέσω της δώρυγας μπορεί να γίνει από Μάιο έως Νοέμβριο ή Μάρτιο έως Ιούλιο αλλά υπάρχουν και χρονιές που η απόληψη νερού γίνεται μόνο 1 - 2 μήνες το χρόνο (Απρίλιο - Μάιο).

Η μέση μηνιαία απολαμβανόμενη παροχή (παροχή δώρυγας), ανά έτος την δεκαετία 1986 - 91 είναι 0,88 m³/s, ενώ το έτος 1990, η απόληψη νερού ήταν πολύ μικρή 1,03 m³/s.

● Η μελέτη θεωρεί ότι μία σειρά από γεωτρήσεις που ήδη έχουν γίνει στην περιοχή την αδυνατίσαν από απόψεως υδροφόρου ορίζοντα και μειώσαν την δυνατότητα αναπλήρωσης.

● Θα πρέπει εδώ να υπογραμμισθεί ότι η μελέτη αποφεύγει να υποδείξει σαφείς «γραμμές» ή τρόπους αξιοποίησης της λίμνης, οι οποίοι θα πρέπει να μελετηθούν περαιτέρω, αφού χαρακτηριστεί πρώτα υγροβιότοπος.

● Να αναφέρουμε τέλος ότι η εκπόνηση της μελέτης έγινε από τους Κατερίνα Ζαννάκη (βιολόγο), Δ. Χαμπερίδη (δασολόγο) και Παρασκευή Ξανθοπούλου (γεωλόγο) και επιβλέψη από την ΤΥΔΚ, ενώ συμμετείχαν και οι Γιώργος Βαβίζος (βιολόγος περιβαλλοντολόγος) και Θεοδώρα Ζαννάκη (γεωπόνος), Βασ. Μπεντέκας (οικονομολόγος) και Ελλη Κωτσπούλου (πολιτικός μηχανικός).

N
ΥΠΕ
ΧΗΣ
Αυτ
σεις
Τε
και
του
Γ
τις κ
ταξί
τεργ
Όπω
Αχελ
Η
ορία
καθε
δίου
Εγ
λογι
συγ
Τε
Γιάν
νης.

Υ
Πε
νουν
νομι
ρυθμ
6,00
νουν
στα

Τρ
θα
στην
μαρ
χή
Γεω
Ενω
συν
Αγιέ
τικώ
σας
συνε
ζουν

Α
είνα
γκέν
τάτε
φών
«Ε»,
Γεω
πατ
γής
σημ
επί
ανά

Α
τατ
αντι
πρό
κοιν
και
νου
25
το
χω
υπ
ρίθ
00
εμ
πε